

EGYHÁZI HIRADÓ

A szegedi református egyház hivatalos lapja, református egyház-
társadalmi és belmissziói hetilap

ELŐFIZETÉS: HAVONKÉNT 1500 K EGY SZ. 400 K
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
REF. LELKÉSZI HIVATAL, SZEGED.

Főszerkesztő: HARSÁNYI PÁL.
Felelős szerkesztő BAKÓ LÁSZLÓ.

MEGJELENIK
HETENKINT SZOMBATON

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Tartalom: *Vezércikk:* dr Révész Imre: A világ lelkiismerete és a világ bírása. — *II. cikk* Komoly szó vegyes házasságra lépni akarókhöz. — *Tárca:* Tomory Mihályné Reformátusok kis harangja; *Szilágyi Jánosné:* Szeged új harangja. — *Belföld.* — *Hírek.* — *Családi kör.* — *Hirdetések.*

A világ lelkiismerete és a világ bírása.

Elmondotta a jun. 22-i matinén dr. Révész Imre.

„A Rajna- és a Ruhr-vidékről kiutasítottak és kitűztek birodalmi szövetségének az Oltberg lövében összegyűlt tagjai a világ színe előtt megállapítják, hogy több mint 130 000-en olyanok, akik házfai kötelességeik teljesítése miatt házi tűzhelyük mellől eltűntek, annyi idő eltelté óta még mindig száműzve vannak honukból és hogy több mint 1200 ember ugyanily okból börtönökben szynlódik, holott a passzív ellenállást már a megszállt területnek össznépsége régóta feladta. Felszólítják tehát az egész erkölcsiséggel bíró világot, lépjen föl annak érdekében, hogy a kiutasítottak a maguk honába és lakóhelyeire s egyben hivatásukhoz vissza tudjanak térni, a foglyok pedig bocsátassanak szabadon.”

A Christliche Welt ezt a fölhívást a legújabb számában (1924. jun. 5.) ezzel a hozzáadással közli: „A világ lelkiismeretéhez szóló ezen fölbevezést mindnyájan aláírjuk!”

Mi magyarok pedig felsóhajtunk: Micsoda Németországnak ez az egy sebe — a mienkhez képest! Ha valakinek egy ujját levágják — s ha mindkét lábát és kezét! Hány ilyen és hasonló felhívást bucsátottunk mi és és bocsáthatnánk ma is a világ lelkiismeretéhez — csak ebben az egy városban is? És mennyire hiába!

A legfájdalmasabb pedig ebben az: *természetes* hogy hiába!

Ugyanez a lap egy nem régi számában egy keserűen érdekes és igaz cikket közölt egy külföldi, a háború alatt semleges államban élő német protestáns papnak a tollából. Ebben figyelmezteti honfitársait, hogy hagyjanak fel már egyszer azzal az illúzióval, hogy folytonosan a világ lelkiismeretére appellálnak. Világ-lelkiismeret nincs! A

lelkiismeret az egyes erkölcsi személyiség tulajdona és jellemzője, de nem a népeké, amelyek önnálló, szabadakaratú elhatározásra képes erkölcsi lényeknek nem tekinthetők — s még kevésbé a „világé”, amely ebben a vonatkozásban nem egyéb, mint a népek zűrzavaros complexuma, amelynek életét az érdekek a szenvedélyek örök surlódása rángatja ide-oda, de semmi esetre sem a lelkiismeret diktálja legmagasabb erkölcsi, tehát ideális szempontok irányítják. A világ lelkiismeretére appellálni annyi, mint forradalom idején a tömegek józan eszéhez fordulni: hiába való fáradság, mely szükségképen új meg új és egyre keserűbb kiábrándulásokat okoz. A „világ”, vagyis azok a kisebb-nagyobb embertömegek, közelebről az európai — amely az u. n. civilizált államok és népek összesége, melyet e névvel szoktak megjelölni, érti az aranynak a nyelvét, érti a vasát, érti olykor, ritka pillanatokban a vallását vagy ezzel rokon fanatizmusát — de a lelkiismeretét époly kevéssé hallja és érti meg, mint ahogy nem képes meghallani a távoli völgy ölén rejtőzködő kis kápolna tiszta harangszavát az a zakatoló gyárban dolgozó munkástömeg, vagy anyák, hitvesek, gyermekek fuldokló zokogását az egymásra pergőtűzet ontó két ellenségstábor.

Ez így van, akár mily nehezen esik is, különösen legyőzötteknek elismernünk. Honnan van hát, hogy mégis olyan makacsul appellálnak a világ lelkiismeretéhez — győzők és legyőzöttek egyformán?

Az emberi léleknek elnémíthatatlan szükségérzete és parancsszava ez. Érti és tudja, hogy kell lennie valamely *legfelsőbb fórumnak*, amely előtt még egyszer felülvizsgálatra kerül mindaz az

Koromán János urnak
H. Kultur-palota.

igazságtalanság, amelynek hálójában és töreibben itt a földön ő és a hozzá hasonlók oly kínosan vergődnek, oly reménytelenül sebzik magukat halálra. Kell lennie egy *legfőbb semitőszéknek*, hol végérvényesen kimondott verdikteket újra tárgyalás alá vesznek, törőlnék nemzetekre kimondott halálos ítéleteket és jóvátesznek végérvényeseknek hitt Justizmordokat.

Ott van aztán a nagy tévedés, amikor ezt a fórumot a gyarló ember a hozzá hasonlóan gyarló embertársainak lelkiismeretéből összetevődőnek képzelte „világ lelkiismeretben” véli fölitalálni. Komoly keretyén emberek át kell hogy lássák ennek a hiábavalóságát és egy egészen más, egy *valóságos, végső felebbezési fórumhoz* kell hogy forduljanak: nem a világ lelkiismeretéhez, hanem a *világ Birájához*. Máté 25. rész 31—46 verse.

Ehhez a nagy fehér királyi székben ülő Biróhoz főlebbezni: nem a csalódás és a kiábrándulás keserű kútféje, hanem a megújhódás és az erő acél-fürdője. Mert ez az egyetlen egy ítélőszék az, amely előtt az emberek nem győzökre és legyőzöttekre, magyarokra és oláhokra, szegényekre és gazdagokra, erősekre és gyengékre, felsőbb és alsóbb rendű fajokra válnak széjjel, — hanem egyes-egyedül s egyszersmind családokhoz tartozóan és végérvényesen igazakra és hamisakra, jókra és gonoszokra, áldottakra és átkozottakra. Ez az egyetlen egy fórum az, honnan aki csak fölkiált, nem kénytelen csalódottan kiábrándulni előbb, vagy utóbb s nem kénytelen azt kérdezni, a Pilátus cinikus rezignációjával: *micsooda az igazság?* Ez az a fórum, ahol többé nem lehet szineskedni, hazudni, port hinteni — ahogyan lehet „a világ lelkiismeretének” a szemébe — vesztegetni még kevésbé (tudjuk, hogy a világ lelkiismerete, a sajtó révén e tekintetben is gyöngye lábbon áll!) — ez az az ítélőszék, ahol a gonoszság, öltözzék akár milyen jelszavas cifra ruhába, lelepleztetik és elveszi büntetését, mely egy szóban áll: távozz! — és ahol a jószág, legyen itt a földön akárminő félreismerve s megtagadva, el kell hogy vegye jutalmát, amely ez egy szóban áll: jöjj!

Szép és magasztos vigasztalás, mondjuk erre mi mai árva, bus magyarok, de egy kissé fulságosan sovány és légies. Hiszen e fórum előtt a döntés elvégre is a *világ végén* történik meg — addig *mindig orvosolatlanul maradjanak erőszak és igazságtalanság tépte sebeink?*

Dehát inkább a világ végén orvosoltassanak a világ Birája által, mint a világ nem létező lelkiismeret által, vagyis *soha!*

Azután: A világ Birájához való fellebbezés nem jelenthet télen, álmotag, bűnös passzivitást. A világ Birája mindazoktól, akik benne hinni és bízni, az ő végső ítéletében reménykedni és ahhoz föllebbezni tudnak, elvárja és megköveteli, hogy az ő nevében azonnal kezdjenek hozzá az ő jobb igazságáért, az *igazságért* való munkához és küzdelemhez s a Tőle kapott új szívvel, új

életerőkkel vigyék bele azt a mennyei látomást, melyet az Ő trónusa előtt látott meg hívő szemük, a való élet büzös és tisztátalan viszonyaiba is — rendezni és tisztítani!

Minekünk magyaroknak, majd akkor kezd a sorsunk jobbrafordulni, hogyha a *világ lelkiismeretére* *appellálgatók helyett a világ Birájában hívők fognak nálunk többségbe kerülni*. S ebben látom én a legmélyebb értelmét annak, hogy Magyarország jövője és feltámadása: *Krisztus*.

Hogyan képzelem én ezt közelebről?

A világ Birájába hívő magyarok először is *magukba szállanak*. Nem fognak úgy gondolkozni, hogy teljesen ártatlanul, önhibáján kívül került nemzetünk ebbe a mai keserves helyzetébe. A Krisztusnak minden önhittségen és minden kendőzéssel áthatoló tekintete előtt a magyar lélek legelőször nem ellenségeinek bűneit fogja meglátani, hanem azokat, amelyeket ő maga követett el a saját népe, nemzete, hazája ellen. Meglátja az önzését, kényelemszeretetét, gyűlölködését, irigységét, tunyaságát, tanulatlanságát és nemcsak meglátja, hanem Isten nevében azonnal orvosolni is kezdi. Az egyik eldobja a kártyát és könyvet vesz a kezébe. A másik testvéri munkára fog kezet egy olyan magyar honfitársával, akit az előbb még egy kanál vízben megfojtott volna, csak amiatt, mert az a részletekben más uton próbálta keresni hazája boldogulását. A harmadik ceruzát vesz elő, kiszámítja mennyit költ évenként még most is többé-kevésbé hiábavaló szórakozásokra és élvezetekre és egy legalább ugyanolyan összegnek erejéig megadóztatja magát egy a lelkéhez leginkább közelfekvő nagy magyar közcélra.

A Krisztus ítélőszéke elé emelkedei tudó magyarokat a világ Birájának tekintete a lelkiismeret embereivé s *ezáltal* jó, hazájukat fölemelni képes magyarokká teszi.

Az erre következő lépés azután az, hogy a lelkiismeret magyarjai szétnéznek a világban és megkeresik a kapcsolatot a lelkiismeretnek azokkal az embereivel, akik más államok, népek, fajok kötelékében szintén a Krisztus ítélőszékét ismerik el legfőbb fórumnak és épen ezért is a lelkiismeret emberei. A világnak lelkiismerete nincs, — de a világban a lelkiismeret uralmát terjeszteni, az erkölcsi levegőt tisztítani lehet még pedig épen olyan embereknek, akiknek királyuk a Krisztus és akik megszokták az ő ítélőszéke előtt való megjelenést. A lelkiismeret embereinek világkapcsolatokat kell létesíteniök, a földgömbön át kell húzódnia a lelkiismeret egy csatárláncának, amely egyszer elég erős lesz arra, hogy összeroppantsa a hazugság és igazságtalanság fekete és piszkos várfalait és felgöngyölítve a világlelkiismeret szemfényvesztő paizsa alatt felsorakozó Góg-Mágógi hadoszlopokat. Ezért mérhetetlenül fontos az *egyházi világkapcsolatok* ápolása akár milyen nehéz és lassu hagyományával megy is. Komoly, lelkiismeretes, hívő keresztyének Krisztus nevéből nevezett minden földi egyházban vannak: ha

ezeknek a szava egyszer erőre kap és ha ezek a különböző nemzeti és felekezeti aklok sövényein keresztül meg tudják fogni és el sem eresztik többé egymás kezét — akkor épúgy képesek lesznek megváltani a földgömb ábrázatát, mint annak idején az első keresztyének.

S végül a lelkiismeret magyarjai ez inkább csöndes, zajtalan munkák mellett folytatnak munkát a világ nyitvánosságára előt és hazájuknak föl-emelése és jobb sorsának biztosítása érdekében. Nem azért, hogy a „világ“ lelkiismeretét megmozdítsák, ami nincs — hanem azért, hogy a maguk lelkiismeretét meg ne terheljék jövátelhetetlen mulasztásokkal. A lelkiismeret magyarjai az elsők lesznek a magyar ügy és a magyar igazság külföldi propagandájának a munkálásában de úgy, hogy mellőzik annak minden komolytalanságát és minden felületességét. Tudni fogják, hogy a legkülönb magyar propaganda nem más, mint *minél több komoly nagy magyar kulturértéknek a külföld elé tárása.* Olympiád? — Helyes, de a lelkiismeret magyarjai majd meg fogják találni a kellő arányt a szellemi és a testi értékek között és *áldozatot* is fognak tudni hozni érte.

A lelkiismeret magyarjai, a világ Birájában hívő magyarok. Magyarok, akik azért hisznek Magyarország föltámadásában, mert hisznek a Feltámadásban! Magyarok, akik tudják, hogy a világ sorsa nem az emberek, nem a hadvezérek, nem a diplomaták, nem a pénzfejedelmek, hanem az Isten kezében van, ki azt a jobbán ülő Krisztus által forgatja és vezérli — s ezért tudják s ezért merik egy világ gunyakájával szemben is remélni, hogy: „Lesz még egyszer ünnep a világon“!

Komoly szó vegyes házasságra lépni akaróhoz.

Örülünk a boldogságodnak testvérünk és nem akarjuk azt megkeseríteni. Nem kárhoziatunk azért, hogy más vallásu, illetőleg felekezeti valakiben találjad meg a szíved választottját. Istennek utai az emberszivekhez nagyon sokfélék, Nincsenek hozzákötve csak egyetlen egyféle vallási tanításhoz vagy is'entiszteleti szertartáshoz. És ezeken a sokféle utakon Isten a sziveket mind egy cél felé vezeti, vonzza: a megfeszített Krisztushoz. Ha Ő úgy akarja és Szentlelkével úgy munkálja és ha ti engedelmeskedni fogtok szent akarátának s munkájának: a Krisztus imádatában és szeretetében és a Krisztust követő, tehát igazán keresztyéni életben találkozhattok és egyik lehettek a vallásbeli különbözősétek ellenére is.

Ehez azonban egy valami elengedhetetlenül szükséges. Az, hogy te testvérünk, komolyan vedd a magad vallását, a református keresztyén vallást. Minden komoly, őszinte, meggyőződött hívőt meg kell hogy becsüljön minden más komoly és igaz ember, ha különben annak vallási nézetei és szokásai nem mindenben egyeznek is az övével.

Téged is csak így fog megbecsülni a más vallásu élettársad, már amennyiben ő komoly és igaz lélek.

És ha nem az?

Kedves testvérünk, engedd meg az őszinte szót: féltünk, hogy akkor még te magad sem vagy az. Hiszen, ha valóban, a házasságban áll az, hogy hasonló lelkek keresik egymást, találják egymásra és örülnek egymásnak. Csakhogy a könnyelmű és nem őszinte lelkek házassága nem egyéb, mint egy fölvirágzott, de rozoga híd, amely minden pillanatban leszakadhat és amely alatt száz örvény halálos torka tátong. És ez örvények között a legmélyebb épen a vallásbeli különbség.

Könnyelmű lelkek nem fognak együtt imádkozni: enélkül pedig nincsen a Krisztusban egyezés. Képmutató lelkek nem fogják megtartani azt amit egymásnak szerelmes szavakkal ígértek: ezért az első szerelem múltával és a „nem-szeretem“ napok eljöttével a vallásukban sem azt fogják majd keresni és megtalálni, ami egyeseit, hanem azt, ami szétválaszt.

Vizsgáld meg tehát lelkiismeretesen magadat és nézd jól bele a jövődöbelid lelkébe is: el fogjátok-e bírni a szeretetnek, a megértésnek, az önmegtagadásnak azt a nagy teherpróbáját, amit jelent és hoz magával minden házasság, de a vegyes vallásuaké különösen?

Teljes, szent felelősségérzettel gondoldj arra, hogy frigyeteknek gyümölcse lesz. Hogyha komolyan ragaszkodol a magad s őseid szent vallásához, hogyha valóban „jó kálvinista“ vagy s nemcsak képzeled és hirdeted magadat annak: akkor lehetetlen nem akarnod, hogy a gyermekeid vallásos neveléséhez tenéked is közöd legyen. Akkor lehetetlen beletörődnöd ebbe, hogy te a gyermekekkel soha együtt ne tudjál imádkozni és el ne mehess velük soha abba a templomba, amelyben te szoktad imádni az Atyát, lélekben és igazságban. És ha a te jövődö élettársad igazán szeret és megért téged s komoly és igaz vallásosságodat megbecsüli: akkor lehetetlen, hogy ő ennek a te törekvésednek újat akarja állani.

Valamennyi leendő gyermekedet reverzálissal előre eligérni a másik felekezet számára nemcsak annyi, mint egyházadat megrabolni egyik legértékesebb kincsében, a jövő nemzedékben, de azt is jelenti, hogy — bármint állítod az ellenkezőt — egyáltalán nem veszed komolyan a vallásodat; mert komolyan csak azt a vallást vesszük, amelyet nem szégyellünk és amelyet minden erőnkkel át akarunk adni — tanítás és nevelés útján — azoknak is, akiknek lelkét egykor majd mi'öltünk kéri számon az Ur.

Jó református ember reverzálissal nem ad. És aki ad, az ne várja, hogy mások jó reformátusnak tartsák. Sőt legyen elkészülve arra, hogy lesznek alkalmak, amikor az egyháza nagyon is érzékenyen eszébe fogja juttatni, hogy nem tartja annak.

Ne vedd ezt ijesztésnek, fenyegetőzésnek,

testvérünk. Vedd Anyaszentegyházad és hitbéli testvéreid aggodó, féltő szeretetszavának. Értsd meg, hogy református egyházadat és hitvallásodat szégyelleni annyi, mint a Jézus Krisztust szégyelleni. Akit te ebben az egyházban ismertél meg és csak ebben az egyházban, ennek a hitvallásnak alapján imádhatsz, szerelhatsz és követhatsz igazán a lelked szerint.

Ő pedig azt mondotta: aki megtagad és szégyell engem az emberek előtt, én is megtagadom majd és szégyelleni fogom azt az én mennyei Atyám előtt!

Szándékolt lépésedről nemcsak a saját lelkiismereted, de egykor majd az örök Biró előtt is fogsz számolni, testvérünk. Vigyázz és imádkozzál tehát, hogy kísértésbe ne essél és boldogságod keresése közben meg ne rontsd úgy a földi, mint a mennyei életedet!

Erre kérnek, Anyaszentegyházad nevében, református testvéreid.

A debreceni egyházban oszlogatják ezt az igazán „komoly szót.”

Előfizetési felhívás!

Julius 1-vel eljött egy új negyed s ezzel együtt hosszú idők óta már ismételtelen egy keserű kötelesség: kényszerű bejelentése annak hogy a lap előfizetési árát újból emelnünk kell, Julius 1-től havi 3000 K.-ban kérjük az előfizetéseket, vagyis a mindinkább általános arany-nyelven: 15 arany fillérben vagy még realisabban egy fél kiló kenyér árában. Hiszünk, hogy ez a nagy szavú, de végeredményben kicsi velejtű előfizetési díj olvasóink közül senkit ki nem választ az Egyházi Híradó előfizetőinek mind tekintélyesebb táborából.

Szerkesztőség.

Az Egyházi Híradó telefonszáma 11-61.

TÁRCA.

Reformátusok kis harangja.

Légy üdvözölve te drága kis harang
Imára hívni minket végre eljövél,
Érc nyelvű minden egyes szója
Lelkünknek édes dolgokról mesél.

Elmondja, hogy azért születél e földre,
Hogy a békének hirdetője légy,
Beváltva lesz az a szent ígérlet,
Amit a lelkünk epedve remélt.

Hogy legyen végre béke e földön,
Az igazságnak legyen győzelem,
Legyen elég a megpróbáltatás
A szegény árva magyar nemzetén.

Ezüst hangod a szellő szárnyain
Szálljon messzire szerte a hazán
Hallják meg ott is drága hangodat,
Kik elszakítva sírnak mostohán.

Közeleg már a győzelemnek napja,
Mely apát anyát testvért egyesít,
Ezt hirdeti ércszavad csengő hangja,
Ezt hirdeti lelkünkben a hit.

Ezüst hangoddal együtt száll a lelkünk
Buzgón epedve fel az ég felé
Legyen hát egyszer béke e földön,
És a dicsőség legyen Istené!

Szeged, 1924. június hó 22-én.

Tomori Mihályné.

Szeged új harangja.

Szeged új harangja református harang,
Szólt meg vasárnap szívekhez szóvalalag.
Az első hangja szállt az eget urához,
A mi Istenünkhöz, szerető Atyánkhoz:
Áldd meg égi Atyánk, a mi harangunkat,
Hogy hirdesse mindig a Te jószágodat.

A második hangja a lelkeket hívta,
Énekre, imára, Isten Imáadásra.
Meg is telt a templom sok tiszta lélekkel,
Egy szívvel-lélekkel hála ének zengett,
Szállt fel a magasba menyei Atyához,
A mi Istenünkhöz mindnyájunk Atyjához.

Zugjál szépen harang bele a szívekbe,
Hirdesd, hogy felettünk van még egy jó Isten,
Bár ki legyél halljad meg a hangját,
Hála érzés lengjen a Te sziveden át.
Legyél béke e földön Istennel emberrel,
Boldogság költözik be a Te szivedbe.

Református harang fent vagy már Szegeden,
A te szép hangoddal simogasd lelkünket,
Sugjad füleinkbe szeresétek egymást,
Istenünk jó Atyánk, hozz mi ránk áldást,
Jó Istenünk áldott két keze kitarul,
Nagyon súlyos kereszt le esik vállunkról.

Szegény magyar nemzet hordod a keresztet,
Kereszt hordozással edződik a lelked,
Megtisztul a szívünk, megújul a lelkünk,
Istenünk jó Atyánk szeretettel kerünk.
Készen leszünk Atyánk a Te áldásodra,
Áldjál meg bennünket mindnkájunknak Atyja.

1924 június 23.

Szilógyi Jánosné

BELFÖLD.

Harang- és orgonaavatási ünnepségeink.

Felejthetetlen napjai voltak és lesznek a szegedi református gyülekezetnek az 1924. évi jun. 21-e és 22-ike. Ezen a két napon adták át a szegedi kálvinisták újonnan megszerzett harangjukat és restaurált orgonájukat Isten dicsőséges szolgálatára.

Junius 21-én, szombaton délután fél 6 órakor indult el a menet a Hangya-kirendeltség Kálvária-utcai épületéből és kísérte végig a harangot mind nagyobb és nagyobb érdeklődő sokaságot vonva maga után a Dugonics-téren, a Kárász-utcán és a Korzón át a már népes Kálvin-térre.

Hat órakor a „Te benned bízunk...” égfelé törő dallamai hangzottak fel, majd Harsányi Pál esperes ur ragadia közös imádságra a lelkeket, hogy azután végül a haranggal együtt megáldja őket. A Ref. Énekkar énekszámá és a Himnusz istenes hangjai zárták be a tulajdonképeni harang-avatást. El is oszlott ezekután a templomtérről a szépszámú gyülekezet, hogy a késő esti órákba benyúló harangfelhúzás zavartalanul megtörténhessék. — A hivatalosak, t. i. az Egyháztanács tagjai azonban a helybeli Evangélikus Egyház kiküldötteivel a tanácssteremben gyülekeztek, hogy együttesen vonuljanak ki a Budapestről érkező vendégek s közöttük éppen dr. Baltazár Dezső püspök ur fogadására. Az egyház nevében dr. Széll Gyula főgondnok köszöntötte szeretteit Főpásztorunkat, az evangélikus egyház nevében pedig Petró Elek vallástanár szólott meleg szavakat.

Az evangéliumi szeretet hangján válaszolt a Püspök Ur és biztosította a szegedi gyülekezetet állandó és mindig készsége jóindulatáról. A vendégek kocsikon hajtottak be a vendéglátó házakhoz: dr. Baltazár Dezső püspök ur és dr. Révész Imre főjegyző ur Bakó László lelkészhez, Harsányi Pál esperes ur Vigh Sándor presbiterhez, Kürti József művész Balla László presbiterhez, Hammerstedt János orgonaművész Soós Lajos presbiterhez stb.

22-én, vasárnap d. e. 9 órakor a presbiteres teljes jelenlétében gyűlés volt; majd ennek végétével ünnepi Istentisztelet, melyen Harsányi Pál esperes ur imádkozott, a püspök ur pedig prédikált. (A prédikációt legközelebbi számunkban közöljük.) Az Istentisztelet végétével tele sorok előtt folyt le a matiné, melynek kiemelkedő pontja volt dr. Révész Imre lapunkban közölt beszéde. — Stílusosan simultak a beszédhez Edwy Gyuláné öméltsága művészi magyar nőiái, Timár Ilia meglepően értékes énekszámá, Kürti József szavai és Venczell Béla éneke. Délben ebéd volt a Főgondnok Ur-nál.

Kora délután már bucsuzni volt kénytelen a Püspök Ur és az Esperes Ur. Nélkülöztük őket a délutáni értékes orgonahangversenyen és az esti közös vacsorán. Igyekezett azonban pótolni őket dr. Révész Imre Főjegyző Ur és tényleg színe önmagát multa felül délutáni bibliamagyarázatával és esti, fehérasztal melletti beszédjével.

A délutáni orgonahangversenyen művészi számokkal közreműködtek Hammerstedt János orgonaművész és Venczell Béla operaénekes. Az idegenből jött vendégek mellett nagy élvezettel hallgatta a közönség a Szegedi D. lárda értékes énekszámait, amelyeknél a helyes, sima vezetés érdeme König Péteré, a zeneiskola igazgatójé.

Igaz, hálás köszönet vendégeinknek a nyujtolt nagy értékekért!

Buzgó imádság az Egek Urához, hogy a vett értékek állandósuljanak bennünk az Ő dicsőségére!

— HIREK —

Istentisztelet sorrendje. Jul. 6-án Szegeden d. e. 10 órakor és d. u. 6 órakor gyülekezeti istentisztelet (Bakó L. lelkész); jul. 13-án d. e. 10 órakor gyülekezeti istentisztelet (Zeman Zoltán ev. t. lelkész), d. u. 6 órakor hálaadás (Bakó L. lelkész).

A szótványokban jul. 13-án d. e. Kisteleken fél 10 órakor istentisztelet tart Bakó L. lelkész; ugyancsak 13-án d. e. fél 10 órakor Dorozsmán és d. u. 4 órakor Algyőn tart istentiszteletet Teleki S. lelkész.

A beiratások ref. elemi iskolánkba f. hó 1-4-ig tartattak meg. A már három tanítós iskola létszáma csaknem teljesen betelt. A szülőket ezután is figyelmeztetjük, hogy a tanévi beiratások a legújabb rend szerint nem szeptemberben, hanem most júliusban vannak.

Köszönet! Az orgona- és harang restaurálásával, illetőleg felhúzásával kapcsolatban a napokon keresztül itt tartózkodó munkások számára napi ételmezt adományoztak: Bakó L., Bányai Kálmán, Fogarassy Irén, Glöckner József, Orbán Sándorné, Rollwagen Katalin, Rózsa Nándorné, Szabó Sándorné, Székely Józsefné, Voelker Hugóné egyháziagok. Ugyanerre a célra adakozott Gyarmathy M. 40.000 koronát. — Cserkészfiukat láttak vendégül: Elekes Vilmosné, Erdélyi Józsefné, Glöckner József, Koroknay Istvánné, Keresztes Péter, Rózsa Nándorné, Soós Lajos, Szeles Irma, Széll István, Szokolay Szilárdné egyháziagok. Ugyanerre a célra N. N. 60.000 adományozott. Őzinte hála és köszönet megértő jóságukért és egyházszerietükért!

Mi lesz a református gimnáziumokkal? Tudjuk, hogy az új középiskolai törvény értelmében 17 középiskola megszűnik és 59 gimnázium reál-gimnáziummá szerveztetik át. Az Orsz. Közokta-

tásügyi Tanács e javaslata a következő ref. intézeteket érinti közelebről; A hajdunánási ref. főgimnázium polgári iskola, esetleg mezőgazdasági középiskola lesz, a karcagi polgári, esetleg mezőgazdasági középiskola, a kunszentmiklósi gimnázium polgári iskola, a gyónki algimnázium is polgári iskolává alakíttatik át. Reálgimnáziumokká lesznek a következő ref. főgimnáziumok; a budapesti, csurgói, hajduböszörményi, kecskeméti, kiskunhalasi, kisujszállási, mezőturi, miskolci és nagykőrösi.

Az országos református jogakadémia, amely a kecskeméti, sárospataki és a máramarosszigeti-hódmezővásárhelyi ref. jogakadémiáknak egyesítéséből született meg Kecskeméten, kormányzóbizottsága jun. hó 21-én tartotta első (alakuló) közgyűlését Budapesten a Konvent épületében. Elnökévé a konvent elnökét Baltazár Dezső püspököt, helyettes elnökévé Ravasz László püspököt, előadóvá s egyszersmind az országos jogakadémia első igazgatójává dr. Joó Gyulát választotta meg. Fontos ügyekben hoztak határozatokat. Így az üresen álló római jogi tanszékre meghívták a most megszűnő Hódmezővásárhelyen működő jogakadémia igazgatóját, dr. Gergely Györgyöt. A többi tanszékeket pályázat útján töltik be. Az országossá átszervezett jogakadémia szeptemberben országos ünnepély keretében nyílik meg.

A balatonendrői csipke. Sokan vannak bizonyára olvasóink közül, kik még nem ismerik ezt a nevet. Pedig a balatonendrői csipke magyar munka és a külföldön is híres. A munkának a megindítója Kájel Endre ref. lelkész, aki rendületlenül hitt abban, hogy a magyar csipke ér annyit, mint a külföldi s a magyar csipkeverők munkája fel tudja venni a versenyt bármelyik külföldi telep készítményével. De nemcsak hitt benne, hanem dolgozott is érte lángoló tüllel, önzetlenül s ma 18 évi munka után már 700 munkásnak ad kenyeret a csipkeverés. Két sajátosága van ennek a munkának: egyik az, hogy nemcsak a testtel, hanem a lélekkel is törődik, a szerszám mellett ott van a biblia, a másik pedig az, hogy mind nagyobb térre akar kiterjedni, hogy az a hasznos és szép háziipar odanőjjön a nép lelkéhez. Épp ezért szaktanítónőket képez ki, kik közül az első Kájel lelkész leánya volt s ezek elmennek azokra a helyekre, ahol 30—40 jelentkező akad s a jelentkezőket két hónap alatt megtanítják a csipkeverés szép munkájára. A csipke pedig elegendő kenyeret ad, mert a külföldi figyelme egyre jobban feléje fordul és jó áron veszi meg s viszi széjjel a világon a magyar csipkét.

Három diákgyűlés. Az iskolai tanulmányok bevégeztével az egyetemi és főiskolai hallgatók egy része, akik mély vallásos, világnézeti kérdések iránt érdeklődnek az ország különböző pontjain egyhetes vagy többnapos konferenciákra gyűltek össze, hogy nagy elmélyülést szerezzenek a hit és világnézeti kérdésekben. Ilyen konferencia volt Hajduböszörményben a ref. theol. akadémiai hall-

gatók részére jun. 28—31-ig. Ugyancsak theológus és egyetemi ifjak részére a szigorú történelmi kálvinizmus alapelveibe és hitigazságaiba elmélyítő konferenciát tartott. A „Soli Deo Glória” szövetség Gödöllőn jun. 29—27-ig melynek költségei fedezéséhez Horthy Miklós kormányzó őfőméltósága és Bethlen István miniszterelnök is pünkösdi gödöllői templomozásuk alkalmával hozzájárultak. A harmadik diákgyűlést a Magyar Evangéliumi Keresztyén Diákszövetség rendezte Tahiban a Duna mellett, barak és sáortáborban július 2—9-ig, az alábbi program szerint: 1. „Az ész és kinyilatkoztatás” 2. „A keresztyén hazaszeretet többlete.” 3. „A Keresztyén Diákok Világszövetségének munkája.” 4. „Mi az oka az emberi hitetlenségnek és mik azok a tényezők, amik a modern emberi hitnek biztos alapját nyújtják.” 6. „A moderu szellemi irányzatok kritikája, irodalmi, művészi, társadalmi és gazdasági irányzatok”. 7. Az emberi élet értéke”. 8. „A próféták láomásainak tanulsága” 9. „Feladatunk, kötelességünk egyházunkkal szemben”. 10. „Jézus barátsága”. 11. „Jézus keresztye.” 12. „Jézus uralkodása.” 13. „Az imádság és bibliaolvasás jelentősége.” 14. „Az Evangelium világhódító útja a pogány népek között”.

A második, a gödöllői konferencián Durkó G. hitoktató vezetésével 10 szegedi diák is részt vett; a tahii gyűlésen pedig két egyetemi hallgató-nőnek tette lehetővé az egyház a megjelenést.

Mi a legnagyobb nyomorúság? A perzsa király egyszer három bölcsőtől kérdezte ezt s nagy jutalmat ígért annak, aki legjobban megfelel rá. Az első bölcs így szólt: „Az öregség, ha vele nagy gyengeség, szegénység és betegség jár, az a legnagyobb nyomorúság.” A második így felelt: „Szegénység és reménytelen betegség s hozzá türelmetlenség, — ez még nagyobb nyomorúság.” A harmadik így szólt: „Még borzasztóbb az, ha az ember haldoklik és tudja, hogy életét hiába feccserelelte el, semmit sem tett az örökkévalóság számára. Ez a legnagyobb nyomorúság.” A király ítélte: „A harmadik bölcsé a jutalom.”

*Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy Isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország fetámadásában.
Amen.*

Házvezetőnőt
keres a budapesti Lorántffy-kollégium.
A helybeli lelkészi hivatalban jelentkezhetnek idősebb nők, esetleg özvegy ref. papnék, vagy tanítónék.

CSALÁDI KÖR.

Az imádság és a törvény uralma.

Hatodik hét IV.

*Áldjad, én lelkem, az Urat!
Uram, én Istenem, nagy vagy Te igen;
Ékességet és fenséget öltöztél magadra!
Aki körülvette magát világossággal, mint egy*
[öltözettel,

*És kiterjesztette az egeket mint egy kárpitot:
Aki vizeken építi fel az ő palotáját,
A felhőket rendelt az ő szekerévé,
Jár a szeleknek szárnyain!
Aki a szeleket teszi követeivé,
A lángoló tüzet szolgáivá.
Ő fundálta a földet az ő oszlopain.
Nem mozdul az meg soha örökké.
Vízdradattal, mint egy ruhával, borítottad be azt;
A hegyek felett is vizek állottak vala.
Egy kiáltásodtól eloszlanának
És mennydörgésednek szavától szétriadnának,
(Hegyek emelkedének fel és völgyek szállának alá)
Arra a helyre, melyet fundáltál nekik.
Határt vetettél, melyet át nem hágnak,
Nem térnek vissza a földnek elborítására.
Aki elbocsájtja a forrásokat a völgybe,
Hogy folydogáljanak a hegyek között,
Megitassák a mezőnek minden állatát,
A vadzamarok is megölték szomjúságukat;
Melletők lakoznak az égnek madarai,
Az ágak között hangicsálnak. —104. Zsolt. 1 12.*

Olvasd el az egész zsoltárt, mely ragyogó kifejezése annak a hitnek, hogy Isten jelen van ebben a világban és mindent igazgat benne. Korunkban már most sok ember azért nem képes ebben a hitben osztozni mert a törvény uralmából azt következteti, hogy minden isteni segítség csodát, vagyis a fennálló természetes rendbe való beavatkozást jelentene. Hogyan gyakorolhat Isten befolyást a természet és az emberi történelem menetére, anélkül, hogy megzavarja a törvény uralmát? De gondoljuk meg, hogy amit mi csodának nevezünk, még egyáltalán nem kell, hogy a törvény megzavarását jelentse. Ültessünk el egy kavicsot és egy magot egymás mellett. A kavics törvénye az, hogy holtan herer; a magé az, hogy kinő. Ha tehát a kavics láthatná, mint csirázik a mag, összezecsapná kavics-kezeit ámulásban: „Csoda történt!” Pedig semmiféle törvény nem szenvedett sérelmet. Itt is és máshol is mindent, amit csodának nevezünk, az nem törvényszegés, hanem magasabb rendű és nagyobb törvényeknek beteljesedése, mint amilyeneket eddig megértettünk. Isten gondviselése sohasem kell, hogy megsértse

és nem is sérti meg az Ő törvényszerű rendjét; csak mi vagyunk még oly kevésbé ismerősek a szellemi világmindenség erőforrásaival, mint amilyen kevésbé ismerős a kavics a növény erőforrásaival s ezért Isten úgy kormányozza az események menetét az ő törvényei szerint, hogy azokat néha meg is érthetjük, máskor meg nem. Ne felejtjük el, hogy a természeti törvény nem más, mint az emberi értelem megállapítása arra vonatkozólag hogy — amennyire képes volt megfigyelni, — hogy szoktak rendszerint történni a dolgok. Ami ember előtt csodaszámba megy, nem csoda Isten előtt. Az Ő szemében az is éppoly természetes, mint a nap járása.

Oh Úr Isten, akiben élünk, mozgunk és vagyunk, nyisd meg szemünket, hogy atyai jelenlétedet mindig láthassuk magunk körül. Vond magadhoz szívünket szereteted hatalmával. Taníts meg arra, hogy semmiért ne aggódalmaskodjunk, és ha mindent elvégeztünk, aminek elvégzését rád bízod, segíts, oh Istenünk és Megváltónk, hogy akkor a kimenetelt a Te bölcsességedre hagyjuk. Vegy el tőlünk minden kételyt és bizalmatlankodást, Emeld fel gondolatainkat magadhoz a mennyekbe és értesd meg velük, hogy mindenek lehetségesek nekünk Fiad, a mi Megváltónk által. Amen.
Westcott F.

Egy székelly egyetemi hallgató,

aki otthonától a nyári szünidőre is el van zárva,

mint házitanító

elhelyezést keres. Cime a lelkészi hivatalban.

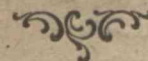
Hirlapkiadó- és Nyomdavállalat Rt, Szeged

FRISS HIREK nyomda

Tisza L.-kö ut 71.

SZEGED

Telefon: 8 95.

**Izléses kivitelben
jutányos árákért
készít mindenféle
nyomtatványokat**

RIEGER OTTÓ ORGONAGYÁRA

Budapest, X., Szigligeti-utca 29.
(Rákosfalva).

Új orgonák, valamint homlokzatsíkok szállítását és orgonajavításokat mérsékelt árban, szakszerű és művészi kivitelben elvállal.

ÚJ ERDÉLYI KÖNYV. -: RAVASZ LÁSZLÓ: AZ EMBERÉLET UTJÁNAK FELÉN

Beszédek, cikkek, előadások. „Az Ut kiadása”. 1921. Ravasz püspök harmadik nagy könyve, a Látások könyvéhez és az Orgonazugáshoz úgy külső terjedelemben, mint gazdag, szép tartalomban méltó. Alapár 12 K. Megrendelhető:

REFORMÁTUS LEJKÉSZI HIVATAL, PÉCEL, PEST-MEGYE.

Ugyanott finom, művészi faragásu erdélyi íharfa bibliai mondások falitáblák is megrendelhetők
= 350 K alapáron. Sorszám : 6200 =

A június 1-től érvényes menetrend

Budapest—Szeged

Szeged—Budapest

			§	*	**				§	*			
Budapest	5.00	7.00	16 15	—	22 00	Szeged	23.55	6.30	7 30	14.15	18.30		
Cegléd é.	7.10	9.00	17 30	—	0.10	Dorozsma	0.10		7.45	14.31	18.45		
” i.	7.20	9.15	17 40	—	0.28	Szatymaz	0.29		8.06	14.52	19.05		
Kecskemét é.	8.23	10.13	18 17	—	1.32	Felsőtanya	0.44		8.22	15.08	19.26		
” i.	8.33	10.28	18 19	—	1.47	Kistelek	1.07	7 06	8.38	15.27	20.53		
Félegyháza é.	9.18	11.13	18 44	—	2.24	Szentkut	1.40		9.13	16.02	20.26		
” i.	5.23	11.28	18 46	19.00	2.39	Félegyháza é.	1.56	7 35	9.30	16.19	20.42		
Szentkut	5.40	11.46		19.18	2.54	Félegyháza i.	2.26	7 37	12.25	16.34	—		
Kistelek	6.15	12.25	19 17	19 54	3 27	Kecskemét é.	3.09	8.02	13.10	17.20	—		
Felsőtanya	6.30	12.40		20.09	3 39	Kecskemét i.	3.29	8.04	13.28	17.30	—		
Szatymaz	6.51	12.57		20.25	3 52	Cegléd é.	4.35	8.41	14.34	18.32	—		
Dorozsma	7.12	13.18		20.45	4 07	Cegléd i.	4.55	8.51	15.00	18.42	—		
Szeged	7.26	13.34	19.51	21.01	4 23	Budapest	6.35	10.05	17.40	20.40	—		

* Közvetlen vonat Pécs—Szeged között.
§ Gyorsvonat. Megáll Nagykorösi is.

** Félegyháza és Szeged között csak a jelzett állomásokon és Csengelén áll meg. A többi személyvonatok mindent megállanak.

Szeged—Békéscsaba

Békéscsaba—Szeged

		*	§				§	§	*	
Szeged	4.55	10.30	14.05	17.00	20.01	Békéscsaba	—	4.06	10.00	— 15.45
Szeged Rókus	5.11	10.46	14.21	17.16	20.14	Orosháza	—	5.22	11.11	— 17.08
H.-M. Vásárhely	6.10	11.42	15.40	18.25	21.00	H. M. Vásárhely	5.10	6.41	12.11	16.10 18.28
Orosháza	7.30	—	17.07	—	21.56	Szeged-Rókus	5.55	7.38	12.56	17.03 19.20
Békéscsaba	8.51	—	18.33	—	23.00	Szeged p. u.	6.10	8.16	13.26	17.35 20.00

§ Gyorsított személyvonatok.

* Köznapokon közlekedik.

Szeged—Nagyszéksós

Nagyszéksós—Szeged

		*		*
Szeged p. u.	4.55	12.20	Nagyszéksós	7.12 17.01
Sz. Rókus é.	5.11	12.36	Sz. Rókus é.	7.40 17.57
Sz. Rókus i.	6.20	13.35	Sz. Rókus i.	8.— 18.47
Nagy-Széksós	7.10	14.31	Szeged p. u.	8.16 19.03

* Közvetlen összeköttetés Szeged—Szabadka között.

Felelős kiadó a szegedi ref. egyházközség nevében : Bakó László lelkész.

Nyomatott Szegedi Hirlapkiadó- és Nyomdávaltalnál

Felelős nyomdavezető Sajgó József